(NYT FRA)

HARE KRISHNA

Nr. 10, 20. årgang, oktober 2017 [illegible] kr.

WOODSTOCK 2017, 2 DEL

SRILA PRABHUPADA DISKUTERER KIERKEGAARD

Nyhedsblad for ISKCON i Danmark
Grundlægger-acarya Hans Guddommelige Nåde A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada

Oktober 2017

På Srila Prabhupadas side starter vi i dette nummer med Srila Prabhupadas diskussion af Søren Kierkegaard. Det stammer fra en serie diskussioner, som Srila Prabhupada havde med to af sine disciple, Syamasundara og Hayagriva Dasa, om Vestens store filosoffer.

Diskussionen af Søren Kierkegaard har vi allerede bragt tidligere i Nyt fra Hare Krishna i begyndelsen af år 2000, ligesom vi har haft gennemgangen af mange af de andre filosoffer igennem årene. Imidlertid er Prabhupadas samtale om Søren Kierkegaard forsvundet fra vores digitale arkiv, hvor vi ellers har gemt næsten alt, der er blevet bragt i Nyt fra Hare Krishna siden starten i 1999. Derfor har vi besluttet at lave en ny oversættelse og håber, at de, der har været med fra starten, kan tåle at læse om Kierkegaard en gang til.

Derudover bringer vi i dette nummer nogle få, men relativt lange artikler. Da det er Srila Prabhupadas bortgangsdag den 23.10, lader vi på side 6 Tamala Krishna Gosvami fortælle om Prabhupadas sidste dage i sin dagbog fra dengang i november 1977. På side 10 starter fortsættelsen fra sidste nummer af Indradyumna Swamis beretning fra Woodstock 2017 (se forsidebilledet), og på side 14 har vi et kig på Isac Newtons kommentar til forholdet mellem videnskab og religion.

Bemærk, at på bagsiden omtaler vi Diwali og Govardhana-puja, månedens to store festivaler. De fejres begge i templet i København på selve dagene fra kl. 17, imens templet i Oslo nøjes med at fejre den ene af de to festivaler, Govardhana Puja, om fredagen.

KALENDER

Søndag	1.10	Ekadasi (faste fra korn og bønner for *Pasankusa Ekadasi*)
Mandag	2.10	Bryd fasten mellem 7:14–11:03
		Srila Raghunatha Dasa Gosvamis bortgang
		Srila Raghunatha Bhatta Gosvamis bortgang
		Srila Krishnadasa Kaviraja Gosvamis bortgang
Torsdag	5.10	Sri Krsna Saradiya Rasayatra
		Sri Murari Guptas bortgang
		Laksmi Puja
		Caturmasyas 4. måned begynder (faste fra *urad dal* i en måned)
Tirsdag	10.10	Srila Narottama Dasa Thakuras bortgang
Torsdag	12.10	Radha Kundas fremkomst, snana dana Bahulastami
Fredag	13.10	Sri Virabhadra Gosvamis fremkomst
Søndag	15.10	Ekadasi (faste fra korn og bønner for *Rama Ekadasi*)
Mandag	16.10	Bryd fasten mellem 7:42–11:10
Torsdag	19.10	Diwali (Kali Puja)
Fredag	20.10	Go Puja. Go Krda. Govardhana Puja.
		Bali Daityaraja Puja
		Sri Rasikanandas fremkomst
Lørdag	21.10	Sri Vasudeva Ghosh' bortgang
Mandag	23.10	Srila Prabhupadas bortgang (faste indtil middag)
Lørdag	28.10	Gopastami, Gosthastami
		Sri Gadadhara Dasa Gosvamis bortgang
		Sri Dhananjaya Panditas bortgang
		Srinivasa Acaryas bortgang
Søndag	29.10	Jagaddhatri Puja
Tirsdag	31.10	Ekadasi (faste fra korn bønner for *Utthana Ekadasi*)
		Srila Gaura Kisora Dasa Babajis bortgang (faste indtil middag)
		Første dag i Bhisma Pancaka
Onsdag	1.11	Bryd fasten mellem 7:15–10:20
Fredag	3.11	Sri Bhugarbha Gosvamis bortgang
		Sri Kasisvara Panditas bortgang
		Sidste dag i Bhisma Pancaka
		Sidste dag i Caturmasya

INDHOLD

2 Kalender & redaktionelt

3 Srila Prabhupadas side

6 Srila Prabhupadas bortgang

10 Woodstock 2017, del 2

14 Newton om Gud

17 Damodara-program

18 Brevkasse

19 Forslag til ny religionslov

20 Kuren mod vegetarmelankoli

'Nyt fra Hare Krishna' udgives af Det Internationale Samfund for Krsna-bevidsthed (ISKCON) i Danmark, grundlægger-acarya A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada. - © Copyright 2017, alle rettigheder forbeholdes. - ISSN 1600-0153
Redaktion: Lalitanatha Dasa/Leif Asmark Jensen (ansvarshavende) lalitanatha@krishna.dk - Dandaniti Devi Dasi/Dorte Skou Jensen dandaniti@krishna.dk - Layout & webside: Ananta Sri Dasa/Anders Grønlund, mail@ananta.dk
Adresse: Holsteinborgvej 20, 1th., 2720 Vanløse Tlf.: 4073 6446/3132 3501 - Girokonto 1-688-3204. Bankkonto: Den Danske Bank reg. 1551, konto 3534 125 119 - Alle indlæg, kommentarer, spørgsmål osv. er velkomne.

SRILA PRABHUPADAS SIDE
Srila Prabhupada diskuterer Søren Kierkegaard

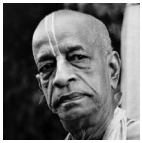

af Srila Prabhupada

I sine diskussioner af Vestens filosoffer havde Srila Prabhupada en række samtaler om Søren Kierkegaard med sine to disciple Syamasundara og Hayagriva Dasa. Syamasundara og Hayagriva fremlægger forskellige citater fra Kierkegaard, og Srila Prabhupada kommenterer dem impromptu. Der er således ikke nødvendigvis tale om en fuldstændig eller helt præcis gengivelse af Kierkegaards filosofi. For os er det interessante blot Srila Prabhupadas Krishna-bevidste bemærkninger til det, han bliver præsenteret for.

Hayagriva: Kierkegaard, en dansk filosof og kristen, kaldes ofte eksistentialismens fader. Han mente, at hvis religionens sandheder ikke er medfødte i mennesket, må de nødvendigvis komme fra en lærer. Siden mennesket ville blive skræmt og overvældet af Gud, hvis Gud Selv kom for at undervise, som Han er, kommer Gud i stedet som en tjener af Gud i menneskeform eller for en kristen som Jesus Kristus.

Srila Prabhupada: Fordi mennesker er på niveau med dyr, er der normalt brug for et eller andet undervisningssystem. Når menneskets bevidsthed er udviklet, kan det undervises i forståelsen om Gud ved at lære fra autoriteter. Det er det vediske system. I den menneskelige form er det levende væsen somme tider meget nysgerrigt og ønsker at forstå Gud. Det kaldes formelt *brahma-jijnasa*: Man interesserer sig for Det Absolutte. Dette er kun muligt i den menneskelige livsform. Hvis vi er ivrige efter at kende Gud, må vi gå til en *guru*, ellers kan vi ikke forstå Guds natur eller vores forhold til Ham. At acceptere en *guru* er ikke et modelune, men en nødvendighed. En *guru* er den, der er helt uddannet og trænet i åndelig viden eller vedisk kundskab. De vediske ord eller lyde er ikke som almindelige materielle lyde. De er helt åndelige. Hare Krishna-*mantraet* er for eksempel en ren åndelig lyd. Når en person er helt uddannet i åndelig lyd, er han ikke længere interesseret i det materialistiske liv. En sådan person fremtryller heller ikke guld eller jonglerer med ord for at tiltrække tåbelige mennesker og tjene penge på dem. En *guru* er per definition en person, der ikke længere er interesseret i materielle ting. Han har søgt tilflugt hos den Højeste Herre, og hans materielle ønsker er helt ophørte. Vi bør nærme os en sådan ægte *guru*, overgive os til ham, tjene ham og derpå udspørge ham om Gud og vores forhold til Gud.

Hayagriva: Har Kierkegaard ret, når han hævder, at mennesket ville blive overvældet, hvis Gud kom, som Han er, for at undervise? Kom Krishna ikke, som Han er, for at undervise i *Bhagavad-gita*?

Srila Prabhupada: Krishna kom, som Han er, men folk misforstod Ham, for Han viste Sig for dem som et almindeligt menneske. Fordi de ikke kunne overgive sig til Ham, kom Han senere som en hengiven, Caitanya Mahaprabhu, for at lære mennesker, hvordan man nærmer sig Gud. Det er ideen bag Sri Caitanya Mahaprabhu. Sarvabhauma Bhattacarya forstod Hans aktiviteter og skrev omkring hundrede vers i værdsættelse. To af disse vers lyder (*Caitanya-caritamrta*, *Madh*. 6.254-255):

vairagya-vidya-nija-bhakti-yoga-
siksartham ekah purusah puranah
sri-krsna-caitanya-sarira-dhari
krpambudhir yas tam aham prapadye

kalan nastam bhakti-yogam nijam yah
praduskartum krsna-caitanya-nama

avirbhutas tasya padaravinde
gadham gadham liyatam citta-bhrngah

"Lad mig søge tilflugt hos Guddommens Højeste Personlighed, Sri Krishna, der er nedsteget i form af Herren Caitanya Mahaprabhu for at lære os virkelig viden, Sin hengivne tjeneste og utilknytning til alt, der ikke fremmer Krishna-bevidsthed. Han er nedsteget, fordi Han er et hav af transcendental barmhjertighed. Lad mig overgive mig til Hans lotusfødder."

"Lad min bevidsthed, der er ligesom en honningbi, søge tilflugt ved lotusfødderne på Guddommens Højeste Personlighed, der netop har åbenbaret Sig som Sri Krishna Caitanya Mahaprabhu for at lære os det ældgamle system med hengiven tjeneste til Sig Selv. Dette system var næsten gået tabt på grund af tidens indflydelse."

Sarvabhauma Bhattacarya forstod således, at Caitanya Mahaprabhu er den samme Krishna, der er kommet for at undervise i *bhakti-yoga* og forsagelsens proces. Sri Caitanya Mahaprabhu underviste i præcis den samme filosofi som Krishna, nemlig *Bhagavad-gita*. Men i stedet for at komme som Krishna kom Han som en hengiven af Krishna. Rupa Gosvami påskønnede også Caitanya Mahaprabhu som den mest gavmilde inkarnation, for ikke alene giver Han os Krishna, men også ren kærlighed til Krishna. *Namo maha vadanyaya krsna-prema-pradaya te*. For at give Sig Selv til den hengivne kræver Krishna fuldstændig overgivelse, men Caitanya Mahaprabhu giver ren kærlighed til Krishna uden at stille nogen krav. Da vi alle er Hans sønner, er Krishna, den Højeste Herre, kærlig imod os. Fordi vi rådner i denne materielle verden, kommer Krishna enten Selv eller som en hengiven og efterlader Sine instruktioner. Han er altid ivrig efter at oplyse mennesket og vise det, hvordan man vender hjem, tilbage til Guddommen.

Hayagriva: Med hensyn til Guds personlighed skriver Kierkegaard: "Gud er helt sikker personlig, men om Han ønsker at være det i forhold til den enkelte afhænger af, om det behager Gud at være det. Det er Guds nåde, at Han ønsker at være personlig i forhold til dig. Hvis du kaster Hans nåde bort, straffer Han dig ved at opføre Sig objektivt [upersonligt] imod dig."

Srila Prabhupada: Det er en rigtig god pointe. Som der står i *Bhagavad-gita* (12.5):

kleso 'dhikataras tesam
avyaktasakta-cetasam
avyakta hi gatir duhkham
dehavadbhir avapyate

"For dem, hvis sind er knyttet til den Højestes umanifesterede, upersonlige aspekt, er det meget vanskeligt at gøre fremskridt. At gøre fremskridt i den disciplin er altid vanskeligt for dem, der er legemliggjorte."

Hayagriva: Fordi det almindelige menneske ikke ønsker at have et personligt forhold til Gud, "kan man i den forstand sige, at verden ikke har en personlig Gud … Der lever ikke længere mennesker, der ville kunne bære presset og vægten af at have en personlig Gud."

Srila Prabhupada: Ja, en personlig Gud stiller krav, ligesom Krishna forlanger i *Bhagavad-gita*:

man-mana bhava mad-bhakto
mad-yaji mam namaskuru
mam evasyasi yuktvaivam
atmanam mat-parayanah

"Tænk altid på Mig, bliv Min hengivne, buk dig ned for Mig og tilbed Mig. Ved at være fuldstændigt fordybet i Mig vil du med sikkerhed komme til Mig." (*Bg*. 9. 34)

Dette er Guds krav, og hvis vi følger dem, opnår vi fuldkommenhed. *Tyaktva deham punar janma naiti mam eti* (*Bg*. 4.9). Der står tydeligt, at når en hengiven opgiver sin materielle krop, accepterer han ikke en anden, men vender tilbage til Guddommen i sin oprindelige åndelige krop.

Syamasundara: Kierkegaard lagde mærke til tre grundlæggende stadier i et typisk liv: det æstetiske, det etiske og det religiøse. På det æstetiske stadie kan en person enten være en hedonist i jagt på nydelse og romantisk kærlighed eller en intellektuel, der er interesseret i filosofisk spekulation. Kierkegaard bemærker, at

begge er uforpligtede, for de har intet endeligt mål.

Srila Prabhupada: Hvordan kan en filosof ikke have noget endeligt mål?

Syamasundara: På dette stadie er de kun intellektuelle spekulatører. De keder sig, og deres liv bliver tomme.

Srila Prabhupada: Dette er resultatet af upersonalisme og tomhedsfilosofi. Upersonalister eller tomhedsfilosoffer er ikke nødvendigvis overvældet af fortvivlelse, men de væmmes ofte over deres nuværende liv, for de kender ikke livets mål. Når man ikke har noget mål, skuffes man i livet, og det er årsagen til fortvivlelse.

Syamasundara: Kierkegaard ser, hvordan mennesker hengiver sig til sansetilfredsstillelse og intellektuel spekulation for at dække over deres grundlæggende fortvivlelse.

Srila Prabhupada: Når en mands forretning slår fejl i den materielle verden, eller når han oplever et stort chok, tyr han til beruselse for at glemme.

Syamasundara: Kierkegaard opfordrer til at lade denne fortvivlelse tjene som det første skridt mod selverkendelse. Når en person forstår, at det æstetiske liv ender i fortvivlelse, opgiver han det til fordel for det næste stadie.

Srila Prabhupada: Det giver vi ham ret i. Ifølge *Vedanta-sutra* begynder folk at spørge ind til selverkendelse, når de fortsat ikke har opnået livets mål på trods af at have arbejdet meget hårdt. På det tidspunkt begynder folk at tænke: "Hvad er formålet med livet?" Det kaldes *brahma-jijnasa*, at spørge ind til den endelige sandhed om livet. En sådan forespørgsel er naturlig og nødvendig for yderligere udvikling.

Syamasundara: For at komme til selverkendelse må vi konfronteres med visse valg. For Kierkegaard er livet et enten/eller. Når vi erkender det, bevæger vi os fremad mod det etiske stadie. Vægten ligger her på handling.

Srila Prabhupada: For det første må vi forstå, hvordan handling eller aktivitet sker. Hvad er oprindelsen til handling? Den moderne videnskab er interesseret i at beskrive eller observere livets aktiviteter, og videnskabsmænd hævder, at liv udvikler sig automatisk på grund af naturens vekselvirkninger. Men fra *Bhagavad-gita* forstår vi, at bag alle disse materielle aktiviteter findes Gud. Den materielle natur er en maskine, der virker under Guds ledelse. *Vedanta-sutra* forklarer, at den Absolutte Sandhed er det, som alting udstrømmer fra, og *Srimad-Bhagavatam* diskuterer naturen af den oprindelse. For det første må vi forstå, at oprindelsen er bevidsthed. Liv opstår ikke af knogler og sten. Så snart vi forstår, at skabelsen ikke finder sted automatisk, må vi indrømme, at der findes en skaber.

Syamasundara: På det etiske stadie vil et menneske udføre fromme handliger og humanitære aktiviteter, og Kierkegaard ser dette som et skridt i den rigtige retning mod virkelig at blive sig selv. Ved at træffe de rigtige etiske valg kan vi komme til selvbevidsthed og det religiøse stadie.

Srila Prabhupada: Men hvad er det endelige valg? Hvorfor bliver folk moralske? Blot for at give mad til de fattige og blive menneskevenner?

Syamasundara: For Kierkegaard spiller det ikke så stor en rolle, hvad vi vælger, men den kendsgerning, at vi vælger. Ved at vælge opdager vi vores egen integritet.

Srila Prabhupada: Men det er ikke klart, hvordan en person træffer de rigtige valg. Den ene mand kan vælge at slagte et dyr, og den anden kan vælge at hjælpe andre. En mand kan give velgørenhed til andre og på samme tid opfordre til at slå dyr ihjel. Hvilken etik er forbundet med det? På den ene side talte Vivekananda for at give mad til de fattige, men på den anden side foreslog han, at man bespiste dem med Moder Kalis *prasadam,* med okser. Så hvad er det for en etik? Hvad er værdien af etiske regler, hvis de bygger på ufuldkommen viden?

Syamasundara: Kierkegaard ville sige, at ved at vende blikket indad, ville vi træffe det rigtige valg. Dette nødvendiggør viden om selvet, og at man forpligter sig.

Srila Prabhupada: Men hvad er det for en indadvendthed? Man tænker måske blot: "Jeg vil beskytte min broder ved at slå en anden ihjel." Hvilken etik er forbundet med det? Vi må have en standard, som vi kan lægge til grund for at træffe de rette valg. (Fortsættes i næste nummer)

SRILA PRABHUPADAS BORTGANG

af Tamal Krishna Goswami

Den 14. november 1977 gik Srila Prabhupada bort i Vrindavana, Indien (da den vediske kalender er en månekalender, falder hans bortgangsdag i år den 23. oktober). I den anledning bringes et uddrag fra Tamala Krishnas Gosvamis dagbog, 'TKG's Diary: Prabhupada's Final Days', fra Srila Prabhupada sidste fire dage på Jorden.

Stedet er Prabhupadas værelse i Krishna-Balarama-templet i Vrindavana, hvor Prabhupada har været sengeliggende siden begyndelsen af oktober 1977.

Den 11. november 1977

Tidligt om morgenen talte Srila Prabhupada med Bhavananda Maharaja om Mayapur. Senere talte han med Giriraja om Bombay. Srila Prabhupada kaldte derefter på mig og sagde: "Jeg får ingen kræfter. Selv for at løfte mit ben har jeg brug for hjælp. Mit venstre ben fungerer praktisk taget ikke. I kan tænke over, hvad der nu er at gøre."

Jeg sendte bud efter vores *kaviraja* [den ayurvediske læge], der foreskrev, at mælk ville være godt, men ikke *dahi* [yoghurt]. Han havde været i Delhi i går og talt med Ramduttji, som han anså for Indiens bedste *kaviraja* og nærmest hans *guru*. Ramduttji, en specialist i ayurvedisk hjerte- og nyrebehandling, mente, at Srila Prabhupadas sygdom helt sikkert kunne helbredes, og det mest nødvendige var at give ham kræfterne tilbage. Med det for øje var mælk meget vigtig.

Prabhupada fik at vide, at *kavirajaen* ville give ham medicin for at få styr på hans hoste og andre ting. *Kavirajaen* forklarede, at han ikke var bange for sygdommen, men snarere for Prabhupadas svaghed. *Kavirajaen* sagde: "Hvis du samarbejder med mig i en uge, skal jeg helbrede dig. Hvis du følger lægerådene og tager medicinen i femten dage, kan du rejse til Mayapur." Prabhupada svarede, at der var meget lidt plads i hans mave. Så snart han spiste eller drak en smule, var han mæt. *Kavirajaen* bemærkede, at det var bedre at indtage en lille smule mange gange.

Prabhupada talte med Jayapataka Swami.

Jayapataka Maharaja: Hvorfor giver du os ikke chancen for at tjene dig?

Prabhupada: Jeg giver jer chancen, men I går fra mig. I må gerne sidde her i 24 timer og synge. Men jeg tror, det er noget andet. Jeg tror, at I ser på mig som smitsom. Derfor undgår I mig.

Jayapataka Maharaja: Srila Prabhupada, du har bedt os tage til Mayapur og lave 50.000 hengivne og distribuere 100.000 stykker litteratur om måneden. Så somme tider tager vi dertil, og så kommer vi tilbage.

Prabhupada: Nej. Når I er her [kommer I heller ikke].

Denne samtale gjorde mange af de hengivne, der var her, men ikke kom til Srila Prabhupadas værelse, mere alvorlige. Der var en mærkbar forøgelse af hengivne, der tilbragte mere tid sammen med Srila Prabhupada.

Lokanatha Maharaja kom og gav en rapport om bogdistributionen i Uttar Pradesh. Han havde været i Badarinatha for at vise Prabhupadas oversættelse af *Srimad-Bhagavatam* til Srila Vyasadeva. Han havde besøgt Bhim Kapur, hvor Bhima forlod kroppen. Han fortalte, at i Badrinarayana var alle inklusive *pujarierne* ved at drage væk på grund af den stærke kulde. Jeg spurgte, om det kunne være rigtigt. Srila Prabhupada svarede: "Hvad kan man gøre?"

Jeg foreslog, at Lokanatha Maharaja sang. Srila Prabhupada sagde, at han måtte være træt, men Lokanatha Maharaja svarede, at han var kommet langvejs fra for at se Srila Prabhupada og synge for ham. Srila Prabhupada sagde: "Så begynd at synge."

Efter Lokanatha havde ledt *kirtanaen* og derefter var gået, kaldte Srila Prabhupada ham tilbage. Srila Prabhupada spurgte: "Lokanatha, jeg vil diskutere noget meget vigtigt med dig. Hvornår er det belejligt?"

[Her følger en meget rørende passage. Srila Prabhupada ønsker, at Lokanatha Maharaja

arrangerer en køretur rundt om Govardhana-bjerget i en oksekærre den næste dag. Skal han dø, kan han lige så godt dø på den måde, og han mener samtidigt, at han nok skal klare turen. Lokanatha og andre hengivne synes, det er en god ide, men lægen og de hengivne, der har været tæt på i de seneste måneder, tror ikke, han kan klare turen, og fraråder det på det kraftigste. Dagen går med forberedelser til turen samtidig med, at de hengivne omkring Prabhupada trygler ham om ikke at gøre det. Tamala Krishna Maharaja fortsætter med at fortælle:]

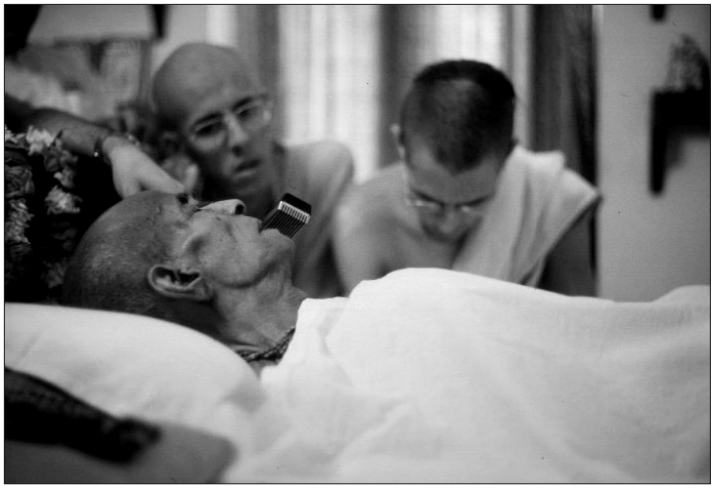

Senere på aftenen kom Krishnadasa Babaji. Efter at have spist *prasadam* talte han med Srila Prabhupada og overbeviste ham om, at han ikke skulle tage af sted. Han sagde, at Srila Prabhupada allerede var glorværdig. Hvorfor skulle han nu risikere livet? Han var ikke ved at dø, så hvorfor skulle han tage af sted nu i den tilstand? Srila Prabhupada kaldte derefter på Bhavananda Maharaja og mig selv, der netop kom for at tale med Hans Guddommelige Nåde.

Prabhupada: Babaji synes heller ikke, at jeg skal tage af sted.

Tamala Krishna Maharaja: Prabhupada, hvordan kan du tage af sted? Vejen er så dårlig. Der vil være så mange bump og stød. Hvorfor tænker du på at tage af sted. Hvorfor sender du denne *kaviraja* væk? Han har gode resultater. Det forstyrrer os meget. Lad være med at tage af sted.

Prabhupada: Godt. Jeg vil ikke forstyrre jer. Det er ikke min position. Bhavananda, hvad mener du?

Bhavananda Maharaja: Jeg er meget forstyrret, Srila Prabhupada. Jeg vil ikke have, at du tager af sted.

Prabhupada: Bhavananda har lidt så meget for Mayapur. Hvordan kan jeg gå imod hans vilje? Hvordan kan jeg tage af sted, hvis min højre og venstre hånd siger nej? Babaji Maharaja, se, hvor meget mine disciple holder af mig!

Tamala Krishna Maharaja: Du behandler os på en måde, så vores tilknytning hele tiden bliver dybere.

Prabhupada: Det er min pligt.

Det blev arrangeret, at Krishnadasa Babaji og Bon Maharaja skulle komme til *prasadam* søndag aften. Prabhupada sendte bud efter *kavirajaen* efter at have hørt, at han var meget skuffet over, at Prabhupada tog på *parikrama*. *Kavirajaen* havde sagt, at hvis Prabhupada tog på *parikrama*, kunne ikke engang Balarama eller Herren Visnu have holdt ham [*kavirajaen*] her længere, og han ville være taget tilbage til Calcutta. Han kom hen foran Srila Prabhupada, der talte meget venligt med ham.

Den 12. november 1977

Srila Prabhupada tænkte fortsat meget på at tage på *parikrama*. Denne formiddag bad han mig sende bud efter Lokanatha Maharaja. Prabhupada fortalte Lokanatha, at et af hans ønsker, som ikke var blevet opfyldt, meget længe havde været at besøge alle de hellige steder i Indien. Han bad Lokanatha diskutere en rejseplan sammen med mig. Lokanatha havde været ude om formiddagen med den oksekærre, der blev lejet i aftes til *parikrama* i Vrindavana. Studedriveren ville ikke køre til Govardhana, for han sagde, at det ville have afkræftet okserne.

Da Lokanatha kom ind, spurgte Srila Prabhupada: "Lokanatha? Du kom tilbage?"

Lokanatha Maharaja: Ja, vi kom tilbage

fra *kirtana* i byen. Oksekærren var fyldt med *gurukula*-børn, og de hengivne sang og dansede. Det var meget ekstatisk. Så mange folk hørte *kirtanaen*.

Prabhupada: Og *prasadam*?

Lokanatha Maharaja: Det bliver serveret til gæsterne her efter *arati*.

Prabhupada: Har du et kort over Indien?

Lokanatha Maharaja: Ja, det har jeg.

Prabhupada: Tamala, tal med ham om det.

Tamala Krishna Maharaja: Lægge en rejseplan? Helt i orden.

Prabhupada: I lang tid har jeg haft denne ide.

Tamala Krishna Maharaja: Prabhupada har længe haft denne ambition.

Jayapataka Maharaja: Balarama besøgte alle de hellige steder. På samme måde kan du få lidt styrke fra Krishna og Balarama.

Prabhupada: Jeg har givet jer ideen. Hvor er Lokanatha? Hvad kaldes det, fortroppen? De giver os en beskrivelse af vejen forud, og før vi kommer, har de slået en lejr op. Lille, stor – det er lige meget. Om morgenen bryder fortroppens lejr op og tager af sted for at tage imod os i den næste lejr med *kirtana*.

Lokanatha Maharaja: Så den lille gruppe går i forvejen, og den store gruppe bliver sammen med dig?

Prabhupada: Ja, på den måde.

Lokanatha Maharaja: Den slags program har vi gjort før.

Prabhupada: Og hav *kirtana*, når I går i procession.

Tamala Krishna Maharaja: Da vi først talte om dette, ville vi køre i biler, ikke oksekærrer. Bhakti-caitanya Swami er en god chauffør til din bil. Srila Prabhupada, jeg ved, at han gerne vil komme. Er det i orden?

Prabhupada: Åh ja. Køb mindst fire biler.

Tamala Krishna Maharaja: Jeg tror også, der er brug for en videnskabsmand i tilfælde af, at vi møder nogle intelligente mennesker og har brug for at tilbagevise deres argumenter. Kan Svarupa Damodara komme med?

Srila Prabhupada: Åh ja.

Giriraja: Du har også brug for en til at lave medlemmer i tilfælde af, at vi møder nogle rige mennesker (alle ler).

Tamala Krishna Maharaja: Giriraja spørger, om han må komme med. Er det i orden?

Prabhupada: Hvis I organiserer det ordentligt, kan I alle komme med.

Lokanatha Maharaja: Så jeg skal med dig, Srila Prabhupada?

Prabhupada: Du er lederen.

Lokanatha Maharaja: Jeg har en gruppe, og de kan lave *nagara-sankirtana* og distribuere bøger.

Tamala Krishna Maharaja: Men én ting, vi beder dig om, er, at du først bliver lidt stærkere. Når vi tager af sted, skal vi ikke behøve at komme tilbage.

Prabhupada: Ja.

Resten af dagen hvilede Prabhupada sig det meste af tiden, og de hengivne holdt uafbrudt *kirtana*. Om aftenen talte Prabhupada længe med Svarupa Damodara. Omkring 23:30 klagede han over smerte i sit venstre lår, det samme ben, som han havde haft os til at ligge højt på en pude i mange uger nu.

Den 13. november 1977

Klokken 1:30 om natten havde Srila Prabhupada en svær smerte i sit venstre ben. Efter en tid gik den over, men den kom tilbage kl. 3:00. Med vores hjælp vendte Srila Prabhupada sig fra den ene side over på den anden. Prabhupada jamrede sig i smerte. De hengivne havde standset *kirtanaen* og stod omkring sengen. Vi bad alle til, at dette smertefulde anfald ikke igen ville ramme vores åndelige mester, men igen og igen kom det, først kl. 6, så kl. 9, 12 og 15. Jeg var meget ked af at se dette, for det varslede ikke godt. Srila Prabhupada var meget ømtålelig, og vi var bekymrede for, at hvis disse smertefulde anfald fortsatte, ville han ikke blive hos os meget længere.

Om aftenen kom Bon Maharaja og Krishnadasa Babaji Maharaja på besøg, som vi tidligere havde planlagt det. Prabhupada bad mig bringe det russiske diplom, som BBT havde fået på bogmessen i Moskva. Derefter viste jeg forskellige fotografier af Deiteter og templer rundt om i verden, ligesom Prabhupada plejede at gøre det, når som helst betydningsfulde personer kom. Bon Maharaja roste Prabhupadas arbejde i store vendinger, og bagefter nævnte han, hvor fantastisk det var, at Srila Prabhupada var i så

fuldkommen bevidsthed. Prabhupada diskuterede også sit ønske om *tirtha-yatra* med Bon Maharaja

Srila Prabhupada talte ligeledes med Bhagatji, og til sidst citerede han fra *Bhagavad-gita*, *bhogaisvarya-prasaktanam* ["De, der forvirres af ønsker om materiel nydelse og rigdom, kan ikke blive beslutsomme i Krishna-bevidsthed." 2.44]

Den 14. november 1977

I dag fortsatte anfaldene regelmæssigt med tre timers mellemrum. Prabhupada var i dyb indre bevidsthed. *Kavirajaen* kom hele tiden, men Prabhupada tog kun imod medicin efter stor indsats fra Bhakti-caru Maharaja.

Når anfaldene kom tilbage, bevægede Srila Prabhupada elegant sin højre arm frem og tilbage i luften, men vi kunne ikke rigtigt forstå ham. Skønt vi ville hjælpe ham, havde vi det, som om vi ikke kunne. *Kavirajaen* bekræftede, at Prabhupadas tilstand var alvorlig. Vi forstod, at enden var nær. Værelset var pakket med hengivne, og der blev sunget uden afbrydelse. *Kavirajaen* foreslog, at han indførte et kateter for at tømme hans blære for urin. Vi tænkte over det og besluttede, at det ville vi ikke give lov til, siden Prabhupada ikke havde været glad for det, da Tirtha Maharaja var gået bort med slanger i kroppen. Ud over det ville det kun have forlænget hans liv i kort tid, og vi kunne nu fornemme, at vores elskede Srila Prabhupada ønskede at vende tilbage til Guddommen, tilbage hjem. Vi havde forsøgt alting, og det var ikke lykkedes. Vi fortalte *kavirajaen* om vores beslutning. Han var enig med os og forstod det, da han selv var en hengiven.

Ved denne tid var vi alle kommet tilbage til Prabhupadas værelse og stod omkring ham eller sad på hans seng. Upendra, Svarupa Damodara, Satadhanya Maharaja, Bhavananda Maharaja, Hamsaduta Maharaja og jeg sammen med andre hengivne, både mænd og kvinder, var alle til stede. Pisima, Prabhupadas søster, kom og spurgte: "Prabhupada, har du spist noget?" Srila Prabhupada svarede ikke, selv om hun spurgte ham igen og igen. Hun hældte nogle dråber Ganges-vand i Prabhupadas mund. Vi anbragte *tulasi*-blade og Yamuna-vand ved Prabhupadas hoved.

Prabhupadas Gudsbrødre kom. Jeg havde stillet bænke frem på begge sider af sengen til dem – Bon Maharaja, Krishnadasa Babaji, Ananda Prabhu og hans Gudsnevø Narayana Maharaja. De sad og så stærkt optaget på Prabhupada og holdt øje med hans bevidsthed. Narayana Maharaja talte i Srila Prabhupadas øre, men der var intet svar. Men da Bhakti-caru Maharaja fortalte i Prabhupadas øre, at Narayana Maharaja og andre var der, løftede Prabhupada langsomt venstre hånd til hovedet som en hilsen og begyndte at græde. Prabhupadas Gudsbrødre forklarede, at Prabhupadas anfald blot var kroppens livslufte, der bevægede sig, og ikke egentlig smerte. Ifølge dem var Prabhupada i fuldkommen bevidsthed, og de mente ikke, at tidspunktet for hans bortgang var kommet endnu. Efter to eller tre timer gik de efter at have lovet, at de ville komme omgående, når vi sendte bud efter dem.

Men *kavirajaen* fortalte os, at Prabhupada kun havde to eller tre timer tilbage. Vi havde allerede informeret ISKCON over hele verden. *Pujarier* kom med *tulasi*-blomsterkranse fra Krishna-Balarama og anbragte dem på puden rundt om Prabhupadas hoved. Vi forstod, at enden var nær, og sang og bad, for vi kunne intet andet gøre. Da det sidste anfald kom omkring kl. 15:00, gned Prabhupada sin hånd hurtigt frem og tilbage over hjertet. Upendra masserede også hans hjerte, imens jeg sad og holdt hans lotusfødder. Herefter var Prabhupada helt rolig i fire timer.

Klokken 19:25 åbnede Prabhupada sine øjne, der var meget klare – mere, end de havde været det i månedsvis. Hans mund åbnede sig, hans tunge bevægede sig, og så blev han stille. *Kavirajaen* tog Prabhupadas puls og holdt en vattot foran hans næsebor uden at konstatere nogen bevægelse af luften. Vores elskede Srila Prabhupada var gået bort. Omgivet af sine kærlige disciple, der sang Krishnas hellige navn, lå han der fredfyldt i sin seng i Vrindavana-dhama, Krishnas hellige fødeland med hovedet i retning imod Deiteterne af Krishna-Balarama og med fotografier af alle Deiteterne og sin Guru Maharaja omkring sig. Han var udsmykket med *candana* (sandeltræspasta), et stort *tulasi*-blad på panden og *tulasi* i sin højre hånd. Således gik han bort og vendte tilbage til Krishnas lotusfødder, hvorfra han var kommet.

WOODSTOCK 2017, 2

af Indradyumna Swami

Her følger anden del af Indradyumna Swamis beretning fra Polens Woodstock-festival 2017, der også er Europas største Hare Krishna-begivenhed. Første del bragtes i sidste nummer af Nyt fra Hare Krishna (9.2017).

Ti minutter senere stod jeg foran *Rathayatra*-vognen, da den igen langsomt bevægede sig ned igennem den tæt pakkede gade, hvor den blev trukket mere af festivaldeltagerne end af de hengivne. Efter tre kvarter med buldrende *kirtana* kom en ung mand, der kun var iført snavsede cowboybukser og bogstaveligt dækket fra top til tå af alle mulige underlige tatoveringer, pludseligt løbende og faldt ned foran mig på maven i udstrakt position, som om han tilbød sin *dandavat*. Imens *Ratha*-vognen hurtigt bevægede sig fremad, bad jeg nogle af mændene om at flytte ham.

"Nænsomt," formanede jeg.

Så snart han blev løftet op fra jorden, gik han fremad og gav mig en tæt omfavnelse. Det var tydeligt fra kombinationen af snavs, smuds og lugten fra hans krop, at han ikke havde taget et bad i flere uger.

"Fjern ham!" kommanderede en af mændene til en hengiven, der stod tæt på os.

"Nej," svarede jeg. "Det gør ikke noget."

Jeg fortsatte med at lede *kirtanaen* i et minut eller to, mens han hang på mig. Omsider gav han slip og begyndte at gå ved siden af mig, imens han dinglede fra side til side, tydeligvis under indflydelse af alkohol eller et andet stof.

Tyve minutter senere, da jeg standsede for at synge på et sted, faldt han igen ned på maven foran mig. Denne gang kunne jeg høre ham sige noget. Jeg mente, at jeg tilmed hørte ordene "*krsna prestaya bhutale*".

"Nej, det kan ikke være rigtigt," konkluderede jeg.

Da han var tilbage på fødderne, omfavnede han mig igen tæt og til alle de hengivnes skræk kyssede mig på kinden. Igen kom sikkerhedsfolkene styrtende frem.

"Det er i orden," afviste jeg. "Han er ikke farlig."

En time senere gik han stadig ved siden af mig, da jeg rundede af og var klar til at give mikrofonen videre til en anden sanger. Pludselig greb han mikrofonen fra min hånd og begyndte at synge *maha-mantraet* inderligt med lukkede øjne.

"Hvordan er det muligt?" spurgte jeg mig selv.

Efter nogle få strofer tog jeg mikrofonen tilbage. Selv her på Woodstock virkede det underligt med en mand som ham med hver eneste synlig kvadratcentimeter på kroppen dækket af spøgelsesagtige tatoveringer.

Da jeg gav mikrofonen videre til en anden hengiven, gik jeg lidt væk derfra for at få vejret tilbage. Ud af øjenkrogen kunne jeg se den berusede fyr følge efter mig.

"Undskyld," sagde han på engelsk, da han omfavnede mig endnu engang.

I et øjeblik var jeg målløs.

"Undskyld hvad?" sagde jeg næsten spørgende.

"Ja," svarede han med sænket hoved. "Jeg er din faldne discipel, Bhakta Rafal. For mange år siden boede jeg på gården Ny Santipur i det sydlige Polen. Jeg plejede at tjene dig, når du kom på besøg. I mit hjerte valgte jeg dig som min åndelige mester. Du kan ikke genkende mig nu med alle mine tatoveringer," forklarede han. "Red mig, Guru Maharaja!"

"Det er i orden, Rafal," svarede jeg. "Vær ikke ked af det. Deltag i alle *kirtanaerne* i dag og i morgen og spis masser af *prasadam*. Prøv at få din smag for Krishna-bevidsthed tilbage. Vi kan tale mere senere i dag. Men lad os gå tilbage til optoget nu."

Da vi gik tilbage, klamrede han sig tæt til mig. I mit sind bad jeg: "Srila Prabhupada, vær god at frelse denne mand."

Alting gik glat hele dagen igennem i vores landsby. Da aftenen nærmede sig, kom Rasikendra Dasa hen til mig.

"Srila Gurudeva," sagde han. "Vi har lavet næsten 26 tons mad. Jeg tror, vi kommer til at servere over 150.000 tallerkner med *prasadam*, før Woodstock er ovre. Vi løb tør for ris her til morgen. Jeg gik fra butik til butik og købte hvert eneste riskorn i hele byen! Forretningsejerne er meget glade for os!"

"Ja, alt er lykkebringende ved Krishnas nåde," svarede jeg.

Da jeg hurtigt gik tilbage til *Mantra Yoga*-teltet i min iver efter at være med til BB Govinda Maharajas *kirtana*, kom en ung mand hen til mig.

"Hr., må jeg ikke nok få fem minutter af din tid?" bønfaldt han.

"Jamen, jeg prøver at komme over til *kirtana*-teltet … ," svarede jeg utålmodigt.

"Må jeg ikke nok?" spurgte han og greb min arm.

Da jeg fornemmede hans oprigtighed, standsede jeg op og svarede roligt: "Helt sikkert, hvad er der?"

"Sidste år til Woodstock kom min ven til dig med flere spørgsmål. I talte sammen på engelsk. Da jeg ikke kunne engelsk, kunne jeg ikke forstå noget. Men efter Woodstock-festivalen så jeg så utrolige ændringer i min ven, hvilket han tilskrev sin samtale med dig.

For mit eget vedkommende er jeg gået igennem et meget vanskeligt år. Da jeg ikke anede mine levende råd, vendte jeg mig til åndelighed for at håndtere krisen i mit liv. En dag huskede jeg, hvordan du havde hjulpet min ven. Ved du, hvad jeg så gjorde?"

"Nej, hvad gjorde du så?" spurgte jeg.

"Jeg tog et kursus i engelsk, så jeg frit kunne tale med dig på Woodstock-festivalen i år. Jeg gik til tre lektioner om ugen i det meste af et år. Jeg var tilmed i London i to uger for at øve på mit engelske."

"Godt da," sagde jeg og tog hans hånd. "Lad os sætte os derovre på græsset og have en lang samtale …"

På Woodstocks sidste dag var alle de hengivne udmattede. Men det afholdt dem ikke fra at gøre deres tjenester. Hver eneste af dem var oplivet over at se, hvor meget folk elskede Krishnas *Village of Peace*.

Da *kirtanaerne* startede den sidste aften i *Mantra Yoga*-teltet, kom en hengiven fra Kroatien hen til mig.

"Maharaja, må jeg stille dig et spørgsmål?" spurgte han.

"Helt sikkert," svarede jeg.

"Dette er min første gang til Krishnas *Village of Peace* i Woodstock," begyndte han. "Jeg har bemærket ting her, jeg ikke har set til andre hengivnes festivaler."

"Hvad for eksempel?" spurgte jeg.

"Tja, for det første er der hver aften ikke-hengivne orkestre, der spiller i jeres store telt. Tusinder af mennesker kommer. Men jeg undrer mig over, hvor Krishna-bevidst det er at spille *karmi*-musik i landsbyen."

"Det er selvfølgelig ikke for de hengivne," svarede jeg. "Og vi tillader ingen umoralske sange eller brug af dårlige ord."

”Men … ,” afbrød fyren.

”Lad mig stille dig et spørgsmål,” fortsatte jeg. ”Hvor går alle de tusinder af unge mennesker hen efter koncerterne?”

Han tænkte sig om et øjeblik og svarede: ”De fleste af dem går over til *Food for Peace*-teltet for at spise *prasadam*.”

“Og derefter?” spurgte jeg.

“Tja, mange af dem ender derefter i *Mantra Yoga*-teltet.”

“Og hvad gør de der?” spurgte jeg.

“De synger Hare Krishna og danser løsslupent i timevis,” svarede han med et smil.

“Ja,” sagde jeg. ”Det er alt sammen i forlængelse af et vers af Rupa Gosvami, som Srila Prabhupada citerede mange gange:

yena tena prakarena manah krsna nivesayet
sarve vidhi-nisedha syur etayor eva kinkarah

’En åndelig mester skal udtænke måder, hvorpå folk på en eller anden måde kommer til Krishna-bevidsthed. Alle regler og reguleringer er underordnet dette princip.’ (*Bhakti-rasamrta-sindhu* 1.2.4)

En prædikant er nødt til at være opfindsom, når han skal sprede budskabet om Krishna-bevidsthed i henhold til tid, sted og omstændighed uden at gå på kompromis med traditionen,” konkluderede jeg.

“Jamen, hvad med de hengivne kvinder, der leder dansetrinene nede foran scenen?” spurgte han. ”Hele mængden følger dem. Det har jeg ikke set noget andet sted.”

“Det er igen noget, vi kun gør til Woodstock og på vores festivaler langs kysten,” svarede jeg. ”Det hjælper folk til at koncentrere sig med det resultat, at de synger og danser sammen med os i timevis.

Srila Prabhupada ville have os til at finde på nye måder at sprede Krishna-bevidsthed på. Det er ret kendt, at han engang sagde: ’Vrid jeres hjerner for at sprede denne bevægelse.’

Hans åndelige mester, Srila Bhaktisiddhanta Sarasvati, gik til store yderligheder og var meget opfindsom for at få folk involveret i Krishna-bevidsthed.”

Jeg fandt min telefon frem, søgte igennem mine noter og læste en af mine yndlingspassager fra en bog af Bhakti Vikas Swami om Srila Bhaktisiddhanta Sarasvatis liv og lære:

“Hans [Srila Bhaktisiddhanta Saravatis] udstilling var inddelt i to sektioner, den åndelige og den sekulære, med ting hentet fra alle steder i Indien. Hele udstyrsstykket dækkede mere end to og en halv kvadratkilometer. Den sekulære sektion demonstrerede forskellige områder inden for menneskelig bestræbelse som medicin, uddannelse, landbrug, kunst og håndværk, kvæghold, børneopdragelse, atletik og underholdning. Flere provinsregeringer sendte materialer til udstillingen. Andre attraktioner var sportsopvisninger med gymnastik, brydning, boksning, sværd- og stokkekampe og jujitsu. Der var musikkonkurrencer, dramaer, film, skuespil, et cirkus og, som det blev formuleret i *The Harmonist*, ‘andre former for uskyldig underholdning’. Der blev givet priser, medaljer og certifikater til fortjenstfulde udstillere og optrædende.

Den åndelige sektion var endnu mere gennemført. Et museum havde statuer af Visnu and Krishna og andre religiøse objekter såsom mindeværdige genstande, der tidligere havde været anvendt af berømte *sadhuer*. En bogudstilling havde forskellige bøger, der var udgivet af forskellige religiøse sekter på forskellige sprog, og manuskripter af sjældne, ikke-udgivede værker. Der var fotografier og billeder af fremtrædende *sadhuer* og forskellige hellige steder. Et stort trækplaster var et enormt reliefkort over Indien, der optog næsten et par tusinde kvadratmeter. Det var opført med sten, cement og mursten og viste berømte hellige steder, placeringen for alle Gaudiya Mathas centre og ruterne for Sri Caitanya og Herren Nityanandas vandringer. Dioramaer i over 50 stande viste Indiens mangfoldige religiøse praksiser med fokus på Caitanya Mahaprabhus lære. Praktiseringen hos rene *vaisnavaer,* pseudo-*vaisnavaer* og andre religiøse sekter blev illustreret af dukker i virkelig legemstørrelse foran baggrunde af dertil passende malede scenerier, hvor mange

repræsenterede hændelser i Herren Caitanyas aktiviteter. En anden nyhed for mange af de besøgende var den strålende oplysning af hele området med den for nyligt installerede elektricitet." [*Sri Bhaktisiddhanta Vaibhava*, 'Theistic Exhibitions', ss. 355 – 356]

Madhava Prabhus *kirtana* den nat fortsatte til den næste morgens solopgang som toppen af kransekagen på den bedste Woodstock-festival i 23 år.

Jeg vågnede med røde øjne og udmattet.

"Jeg skal op!" prædikede jeg til mig selv. "Vi skal have gjort rent og nedtaget hele vores festival i dag og være tilbage til Østersøen om to dage til tre uger mere med vores normale festivaler."

Da jeg kom omkring kl. 9, havde 30 hengivne allerede travlt med at tage vores landsby ned. Uden for vores landsby strømmede folk væk fra festivalen for at nå busser og tog til deres hjemtur.

"Hvordan bærer disse hengivne sig ad?" spurgte jeg mig selv. "Det kan kun være *Gaurasakti*, Sri Caitanya Mahaprabhus indre energi."

Da jeg gik forbi *Food for Peace*-teltet, der næsten var blevet helt taget ned, kom nogle hengivne hen til mig.

"Srila Gurudeva," spurgte én af dem. "Vi fandt en gryde med ris og en gryde med *halavah*, der på en eller anden måde ikke blev distribueret. Hvad skal vi gøre med det?"

Jeg tænkte mig om et øjeblik og svarede: "Lad os stille et lille bord op på fortorvet derude og give *prasadam* ud til folk, der er på vej herfra. Find en pæn dug, gør jer selv rene, find nogle tallerkner og skeer, sæt et lille skilt op …"

De udmattede hengivne så vantro på mig med poser under deres trætte øjne.

"Der er kun nok til 30 eller 40 tallerkner, Srila Gurudeva," indvendte en hengiven. "Vi distribuerede 150.000 tallerkner de sidste fem dage. Hvad forskel gør det, hvis blot nogle få mere får *prasadam*?"

"Kom lidt tættere på og sæt jer ned," sagde jeg. "Lad mig fortælle jer en kort historie:

To mænd gik engang på stranden efter en voldsom storm. Tusinder og atter tusinder af små fisk var blevet skyllet op og baskede hjælpeløst i sandet. Imens mændene gik der, bukkede den ene af dem sig ned og samlede tre fisk op. Med en hurtig armbevægelse kastede han dem tilbage i vandet.

Overrasket standsede hans ven op og spurgte: "Hvorfor gjorde du det? Der er tusinder af fisk på stranden. Hvad forskel gør det, at du kaster disse tre tilbage i havet?"

Den første mand smilede og svarede: "For dem gør det en forskel!""

Historien fik de hengivne til at springe op og med ny entusiasme samle materialerne til at distribuere de sidste dråber nåde til Woodstocks folk.

"Jeg bukker mig ned for Gaura, Moder Sacis smukke søn, der tilbedes med sangen af de hellige navne i Kalis tid. Han er Nanda Maharajas tilbagevendte søn, Jordens usædvanligt skinnende smykke, hvis forskellige prædikemetoder passer til folk i denne verden af fødsel og død, hvis bevidsthed er forankret i meditation på Hans form som Vrajendra-nandana Krishna, og som tilbedes sammen med Sin Bolig i Sri Navadvipa Dhama." [Sarvabhauma Bhattacarya, *Sri Sacisutastakam* (otte bønner, der forherliger Sri Saci Devis søn), tekst 7]

NEWTON OM GUD

af Lalitanatha Dasa

I Sir Isaac Newtons berømte *Principia Mathematica* formulerer han sin mekanik og bevægelseslære, der bl.a. var i stand til at redegøre for himmellegemernes bevægelser og tyngdeloven. Igennem systematiske eksperimenter afslørede Newton grundlæggende naturlove med en enkelhed, præcision og elegance som ikke før set. Den moderne naturvidenskab startede for alvor med Newtons udgivelse af *Principia* i 1687.

Bogen er interessant også fra et filosofisk og videnskabshistorisk perspektiv. I nutidens verden er det en udbredt opfattelse, at naturvidenskab er én ting, imens filosofi, religion og teologi er noget andet. Det er ikke Newtons opfattelse. I *Principia* argumenterer Newton ikke blot overbevisende for sin mekanik, men også for nødvendigheden af en intelligens og ånd (Gud) bag naturens kræfter som tyngde og elektricitet.

Faktisk ser sidstnævnte ud til at have været et lige så vigtigt motiv for Newton, som fastlæggelsen af lovene for massers bevægelsers var det. Cambridge-udgaven af *Principia* fra 1713 har et forord af Professor Roger Cotes, der skriver:

”Newtons fremragende værk vil være den sikreste beskyttelse imod angreb fra ateister, og intet andet sted end fra dette kogger kan man med større sikkerhed trække pile frem imod skaren af gudløse mennesker.” Ifølge bogens noter er dette forord skrevet i samråd med Newton.

Som afslutning på næstsidste kapitel, Newtons matematiske principper, diskuterer Newton selv nødvendigheden af Guds eksistens bag naturlovene. Han skriver:

> ”Det særdeles smukke system med Solen, planeterne og kometerne kan kun komme fra et intelligent og kraftfuldt Væsens plan og befaling. Og hvis fiksstjernerne er midtpunkter for andre lignende systemer, må disse, da de er dannet ud fra den samme vise plan, alle være underkastet den Enes befaling, specielt siden lyset fra fiksstjernerne er af samme natur som Solens lys. Fra hvert system strømmer der lys til alle de andre systemer; og for ikke at fiksstjernernes systemer ved deres tyngdekraft skulle falde ind i hinanden, har Han anbragt disse systemer i umådelige afstande fra hinanden.
>
> Dette Væsen hersker over alle ting, ikke som verdens sjæl, men som Herren over alting. På grund af Sit herredømme er Han vant til at blive kaldet Herre Gud eller den Universelle Hersker, for Gud er et relativt ord og forstås i forhold til tjenere. Guds herredømme er ikke over Hans egen krop, som de, der forestiller sig Gud som verdens sjæl, tror det, men over tjenere. Den Højeste Gud er et Væsen, der er evigt, uendeligt, absolut fuldkomment, men et væsen kan ikke, hvor fuldkomment det end er, siges at være Herre Gud uden et herredømme, for vi siger, min Gud, din Gud, Israels Gud, Gudernes Gud og Herrernes Herre, men vi siger ikke min Evige, din Evige, Israels Evige, Gudernes Evige. Vi siger ikke min Uendelige eller min Fuldkomne. Disse er titler, som ikke refererer til tjenere. Ordet Gud tilkendegiver normalt Herre, men ikke enhver herre er en Gud. Det er et åndeligt væsens herredømme, der opkaster én til Gud: et sandt, højeste eller indbildt herredømme giver en sand, højeste eller indbildt Gud. Af Hans sande herredømme følger det, at Gud er et

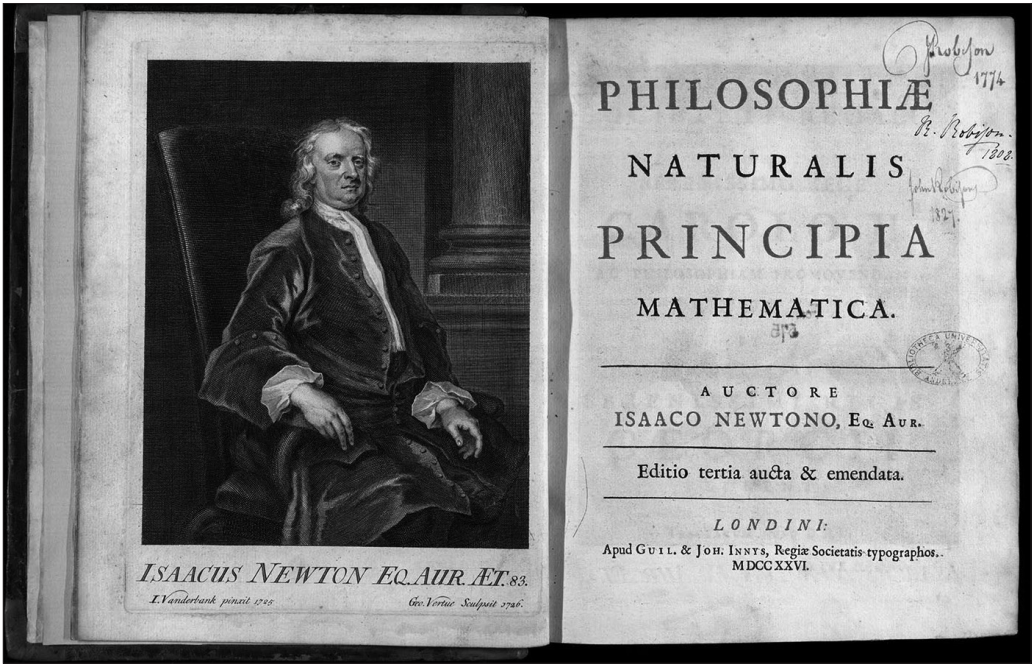

levende, intelligent og kraftfuldt Væsen, og fra Hans andre fuldkommenheder, at Han er den højeste eller mest fuldkomne. Han er evig og uendelig, almægtig og alvidende, dvs. Hans varighed strækker sig fra evighed til evighed, Hans tilstedeværelse fra uendelighed til uendelighed. Han er ikke tid eller rum, men Han lever og er til stede. Han lever i al evighed og er til stede overalt, og ved at eksistere altid og overalt udgør Han selve tiden og rummet. Siden hver eneste af rummets partikler altid eksisterer, og hvert eneste udeleligt øjeblik af tiden er overalt, kan Skaberen og Herren over alle ting aldrig ikke være noget sted …

... Hvert menneske er, for så vidt som det er en ting, der har bevidsthed, et og samme menneske igennem hele livet i hvert eneste af sine sanseorganer. Gud er den samme Gud, altid og overalt. Han er allestedsnærværende, ikke kun tilsyneladende, men substantielt, for egenskaber kan ikke eksistere uden substans.

I Ham indeholdes alle ting og bevæges alle ting. Trods det påvirker ingen af dem hinanden. Gud påvirkes ikke af massernes bevægelse. Masserne bremses ikke af Guds allestedsnærværelse. Det indrømmes af alle, at den Højeste Gud nødvendigvis eksisterer, og ved den samme nødvendighed eksisterer Han altid og overalt …

… Ligesom et blindt menneske ingen anelse har om farver, har vi ingen ide om den måde, som den alvise Gud opfatter og forstår alting på. … Vi kan danne os nogle ideer om Hans egenskaber, men vi ved ikke, hvad den virkelige substans af nogen som helst ting er. I [faste] masser ser vi kun former og farver, vi hører kun lyde, vi rører kun ved ydre overflader, vi lugter kun lugte og smager kun smag. Men deres indre substans er ikke kendt

af hverken vores sind eller nogen reflekteren i vores tanker. Så meget mindre har vi nogen anelse om Guds substans. Vi kender Ham kun igennem Hans særdeles vise og fortrinlige indretninger af ting og som den endelige årsag…

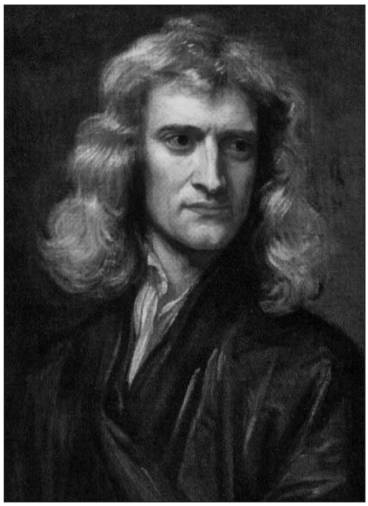

… Blind metafysisk nødvendighed, der er afgjort den samme altid og overalt, kunne aldrig frembringe en sådan mangfoldighed af ting. Al den forskellighed af naturlige ting, som vi finder tilpasset til forskellige tider og steder, kunne ikke opstå fra andet end ideen og viljen hos et Væsen, der eksisterer som en nødvendighed. Allegorisk siges Gud at se, tale, le, elske, hade, ønske, give, modtage, glæde sig, være vred, kæmpe, udtænke, handle og bygge, for alle vores ideer om Gud er taget fra menneskeslægtens væsen igennem en sammenligning, der, omendskønt ikke fuldkommen, ikke desto mindre viser en vis lighed. Og derfor så meget om Gud, om hvem det afgjort hører til at tale om i Naturfilosofi på grund af, hvordan tingene fremtræder." (*Principia* side 544-546)

Den sidste sætning er interessant. Her skal det først bemærkes, at det, som Newton kalder naturfilosofi, er det samme, som vi i dag mener med ordet 'videnskab' eller 'naturvidenskab'. Ordet videnskab ('science') forekommer næsten ikke i *Principia*. Jeg faldt blot over det én gang, hvor det var i flertal som betegnelse for alle videnskaber inklusive humanistiske. Ordet, Newton i stedet bruger, er filosofi. Han taler om naturfilosofi, matematisk filosofi eller eksperimentel filosofi. Således kan vi se, at på hans tid så man videnskab og filosofi som én og samme ting.

Newton hævder her i sidste sætning, at det afgjort hører til naturfilosofiens (= naturvidenskabens) domæne at diskutere Gud som den nødvendige endelige årsag bag naturens love. I vore dage fremføres det somme tider, at den mulige eksistens af Gud eller en intelligent, ikke-fysisk årsag bag den fysiske natur ikke er videnskabelig. Ifølge denne opfattelse er det naturvidenskabens opgave at finde fysiske og mekaniske forklaringer på alle observerede fænomener. Nogle hævder, at det har altid været præmissen for naturvidenskaben kun at befatte sig med 'naturlige' (dvs. fysiske og mekaniske) forklaringer. Nogle bruger dette som argument for, at intelligent design-teorien, der hævder, at der er træk ved naturen og livet, der bedst forklares af en intelligent årsag, ikke er videnskab. Men de, der hævder dette, kender ikke Newton, for gjorde de det, ville de vide, at en sådan hævdvunden tradition for materialisme ikke eksisterer, i hvert fald ikke hos den mest betydningsfulde af den moderne naturvidenskabs grundlæggere.

Newton fandt det fuldstændigt berettiget på basis af eksperimenter og systematiske observationer at slutte, at der må være en intelligent årsag bag naturen. Her er den virkelige pointe det legitime i inden for rammerne af en naturvidenskabelig diskussion og teori at argumentere for en intelligent årsag bag naturen. Newton sluttede fra sine systematiske eksperimenter, at videnskabeligt set må man slutte, at der er en intelligent årsag bag naturen. I dag, hvor Newtons efterfølgere har haft over 300 år til at undersøge naturen igennem systematiske eksperimenter, er naturvidenskaben, specielt med de seneste årtiers kosmologiske og biokemiske opdagelser, blevet en endnu stærkere kilde til designargumenter end på Newtons tid.

FÅ ET DAMODARA-PROGRAM HJEMME HOS DIG SELV

Den hellige måned Damodara (Karttika) begynder i år den 5. oktober og slutter den 3. november. Det er en meget lykkebringende tid, hvor Krishnas hengivne traditionelt tilbeder Krishna i Hans form som Damodara, der stjæler smør fra Moder Yasoda. Ifølge skrifterne er Damodara Krishnas særlige måned, hvor man blot ved at ofre en ghee-lampe i arati til Herren Damodara kan slette millioner af syndige reaktioner og blive kvalificeret til at få ren kærlighed til Gud.

Igen i år arrangerer Jayanta Govinda Dasa programmer rundt omkring i københavnsområdet, hvor han sammen med andre hengivne besøger hengivne og venner af Krishna i hjemmet og afholder en Damodara-arati for hele familien. De hengivne synger den smukke sang Damodarastika og Hare Krishna-mantraet, reciterer en runde Hare Krishna-japa sammen med alle, læser fra Bhagavad-gita og giver alle en mulighed for at ofre en ghee-lampe til Herren Damodara.

Hvis I også ønsker at få besøg, er det blot at kontakte Jayanta Govinda (tlf. 5184 5382). Hvad koster det? Ingenting! Det er fuldstændigt gratis. I behøver heller ikke at arrangere noget, for Jayanta Govinda og hans gruppe medbringer alt, der er nødvendigt.

Vælg en dag, hvor I også ønsker at få jeres hjem renset, og invitér venner og familie. De hengivne glæder sig allerede til at komme.

BREVKASSE

Optimisme

ved Lalitanatha Dasa / Besvaret af Sankarsana Dasa

SPØRGSMÅL: *Jeg forstår ikke optimismen hos hengivne, der påstår, at verden kan blive perfekt gennem sangen af Hare Krishna. Utvivlsomt "er alle ting mulige med Gud", som de kristne siger det, men verdens nuværende tilstand modsiger, at verden er et sted, der kan gøres perfekt. Lige nu inden for min nærmeste hukommelse er der beretninger i medierne om mødre, der skærer lemmer af deres spædbørn, og om en mor, der hængte sine tre børn og derefter sig selv. Jeg arbejder med mentalt syge mennesker, og situationen i deres værelser er uhumsk, jammerlig og modbydelig hinsides enhver beskrivelse. Fra mit perspektiv har Kali-yuga aldrig før været så slem på denne planet. Inden for det seneste år er 19 millioner mennesker blevet fordrevet af monsunen i Bangladesh. Kriminaliteten breder sig, byerne er befængt med tyve, og der står en narkohandler på hvert gadehjørne for slet ikke at tale om den såkaldte "Krig mod terrorisme", som amerikanerne har påtvunget resten af verden. Så vidt jeg kan se, vil tingene blive værre, før de bliver bedre. Måske har vi 10.000 år foran os, hvor Herren Caitanyas sankirtana-bevægelse vil gøre verden bedre, men vil der ikke altid være krig og plumpt ondskab i denne Kali-yuga?*

SVAR: Du har sikkert ret i, at tingene vil blive værre, før de bliver bedre. Men at tingene bliver værre er i virkeligheden gunstigt for, at tingene i sidste ende bliver meget bedre. Hvorfor? Fordi jo mere det bliver pinligt indlysende, at denne materielle verden er en helvedesagtig eksistens, desto hurtigere vil folk blive seriøse med hensyn til et åndeligt alternativ.

De forudsagte anomalier eller uregelmæssigheder i denne stridbare tidsalder vil helt sikkert gå i opfyldelse, ligesom Sri Caitanya Mahaprabhus 10.000 gyldne år vil det. Den gode nyhed er, at jo mere den gyldne æra bliver mere og mere fremherskende, desto mere vil anomalierne i denne besværlige tidsalder formindskes til nulpunktet. Den dårlige nyhed er, at efter de 10.000 år ophører den gyldne tidsalder, og anomalierne kommer tilbage med fuld kraft og meget værre end noget, vi har oplevet indtil nu. Ja, det bliver så slemt til den tid, at de problemer, vi nu står overfor, vil ligne en søndagsudflugt i sammenligning. Derfor råder vi alle til at komme ud af kredsløbet af fødsel og død så hurtigt som muligt ved at overgive sig fuldstændigt til Krishna eller Gud og vende tilbage til den åndelige himmel. Hvem ønsker at blive ædt af kannibaler?

De personer, der er oplyste af vedisk visdom, vil nødvendigvis være opmistiske med hensyn til potentialet for et omfattende globalt paradigmeskifte igennem den vidtspændende udbredelse af Krishna-bevidsthed. Hvorfor? Fordi de autoritative forudsigelser er der i de åbenbarede skrifter om, at hele kloden faktisk vil blive forvandlet af en flodbølge af Krishna-*bhakti.* I betragtning af den nuværende tilstand i verden kommer det selvfølgelig måske til at tage tusinder af år, før denne mageløse forvandling bliver almen af omfang. Men det betyder ikke, at vi ikke skal forsøge at opnå det nu. Kendsgerningen er, at jo mere seriøst og intelligent vi forsøger at indføre Herren Caitanyas gyldne æra, jo hurtigere vil det ske. Så hvorfor ikke forsøge at opnå det med helhjertet optimisme? Vi har intet at miste og alt at vinde! Og siden, som Srila Prabhupada formulerede det, "umuligt er et ord i tåbens ordbog", kunne det ske selv i vores levetid, hvis vi er oprigtige nok, rene nok og intelligente nok, at vi kan se alle højesteretsdommerne over hele verden gå med *vaisnava-tilaka*. Hvis vores prædikeren skulle blive så fremgangsrig, kunne vi give Srila Prabhupada en temmelig fantastisk prædikerapport, når vi skal have hans *darsana* efter igen at have sluttet os til ham i den åndelige verden. Tænk blot, hvilken slags lyksaligt, strålende og barmhjertigt smil, han da ville velsigne os med!

FORSLAG TIL NY RELIGIONSLOV

af Lalitanatha Dasa

Danmarks grundlov giver den evangelisk-lutherske folkekirke en særstatus som statskirke og indeholder samtidig en paragraf om "de fra Folkekirken afvigende trossamfund", hvis "forhold ordnes nærmere ved lov". Grundloven blev vedtaget i 1849, altså for 168 år siden. Ikke desto mindre er sådan en lov om de "afvigende trossamfund" aldrig blevet lavet. Men det rådes der måske omsider bod på fra næste år, hvis forslaget til en ny religionslov bliver vedtaget inden for de næste måneder.

Forslaget til en ny religionslov har været på tegnebordet i flere år med inddragelse af politikere, jurister, teologer og religionsforskere såvel som repræsentanter for alle anerkendte og godkendte religionssamfund i Danmark. Yadunandana Dasa og jeg selv har sammen med repræsentanter for mindst et halvt hundrede andre trossamfund ved flere lejligheder deltaget i konferencer og møder med Trossamfundsudvalget, der blev nedsat af Folketinget for at udarbejde en ny religionslov. Udvalget har sammen med Kirkeministeriet også løbende tilsendt os forskellige betænkninger og lovforslag, der løbende er blevet udarbejdet under forløbet. Den 9. august fik vi tilsendt det, der er regeringens foreløbige lovforslag, som der ser ud til at være store chancer for også bliver endeligt vedtaget og træder i kraft fra den 1. januar 2018.

Lovforslaget lægger ikke op til en ligestilling af alle religionssamfund ved at ændre på Folkekirkens særstatus og give alle religionssamfund de samme rettigheder. Det er ærgerligt, men det er der ingen politisk vilje til i Danmark, selv om det er sket i andre lande som f.eks. Norge og Sverige. Når det er sagt, finder jeg, at lovforslaget i det store hele er godt, gennemarbejdet og uproblematisk. Mange uklarheder i forhold til den hidtidige lovgivning bliver afklaret, og der ændres ikke ved de rettigheder, som de godkendte og anerkendte religionssamfund hidtil har haft.

Titlen på lovforslaget er "Forslag til Lov om trossamfund uden for folkekirken". Paragraf 1 definerer, hvad der menes med et trossamfund:

"Ved trossamfund forstås i denne lov et fællesskab, hvis medlemmer samles om en tro på magter, som står over mennesker og naturlove, efter udformede læresætninger og ritualer."

Her finder jeg det godt, at definitionen forhindrer, at andre end religiøse samfund falder ind under loven. Den norske lov giver f.eks. ateistiske selskaber samme rettigheder inklusive statsstøtte som religionssamfund. Det er glædeligt, at det ikke er muligt under det danske lovforslag.

Paragraf 2 lyder: "Trossamfund kan frit dannes med ethvert lovligt formål."

Paragraf 3: "Et trossamfund har ret til at udøve sin religion, herunder ved overholdelse af religiøse ritualer og skikke samt religiøs undervisning, såfremt der ikke herved opfordres til eller foretages noget, der strider mod bestemmelser fastsat ved lov eller i medfør af lov."

Det er alt sammen meget godt. Herefter gives der regler for, hvad der skal opfyldes for, at et trossamfund kan blive anerkendt. Bl.a. skal det have mindst 50 myndige medlemmer.

Lovforslaget går videre i detaljer med at give trossamfund ret til at opføre religiøse bygninger og have deres egne begravelsespladser. Der bliver også givet ret til at foretage vielser såvel som mulighed for skattefradrag for gaver til anerkendte trossamfund og andre tekniske detaljer, som det ikke er nødvendigt at komme ind på her.

Hvad betyder loven for os?

Et spørgsmål er, hvad loven kommer til at betyde for os i Hare Krishna. Svaret er, at det

(Fortsættes side 22)

HERREN KRISHNAS KØKKEN
Kuren mod vegetarmelankoli

af Visakha Devi Dasi

At være vegetar i et ikke-vegetarisk samfund kan være svært – medmindre du kender *prasadams* hemmeligheder.

Da jeg bladrede igennem et eksemplar af *Bon Appetit* den anden dag, kunne jeg ikke andet end tænke, hvor vanskeligt det er at være vegetar midt iblandt vores kødorienterede kultur. På magasinets omslag smilede 'Månedens kok' stort, mens han opskar en kalvesteg. Den største artikel handlede om Frankrigs populære retter, der næsten alle indeholdt kød. Den praktiske sektion viste, hvordan man skærer en kylling, og overalt i magasinet var der reklamer for kød.

Selv de bedste restauranter er ikke forberedt på vegetarer. En vegetarisk veninde, der var tvunget til at tage med til en berømt italiensk restaurant på et forretningsbesøg, fortalte mig om sin vanskelige situation. Hun nævnte, at da hun forsigtigt havde fortalt tjeneren om sine kostpræferencer, blev han overvældet af ængstelse og løb ud for at informere kokken. Desværre var det for sent, og hendes værste frygt gik i opfyldelse: melonen havde skinke, i risottoen var der rejer, grønsagssuppen var lavet af hønsebuillon, og kejsersalaten indeholdt ansjoser (på et tidspunkt overhørte hun tjeneren mumle til sig selv om de problemer, folk er skyld i ved at være anderledes).

Vegetarer, der går til selskaber, har det ikke lettere. De ender uundgåeligt med at have samtaler om proteiner, kolesterol og etik og falder somme tider i diskussion med kødspisere, der hævder, at grønsager er kedelige. I mellemtiden er værtinden ved at gå op i sømmene af bekymring over, om hendes vegetariske gæster går sultne fra bordet.

Ikke-vegetarer føler sig akavede omkring familiemedlemmer, der er vegetarer. Når min mand og jeg besøger hans forældre, finder min svigermor pligtskyldigt sin vegetariske kogebog frem og kaster sig med stor bæven ud i nogle vegetariske retter uden helt at være sikker på, om hun eller nogen anden vil være tilfreds efter et kødfrit måltid.

Problemer som disse kan få alle andre end de mest hårdføre vegetarer til at have betænkeligheder eller tilmed bryde deres resolution engang imellem, medmindre de finder på måder at omgås disse pinlige situationer på. Min vegetariske veninde på den fornemme italienske restaurant undskyldte sig med dårlig fordøjelse. Mens de andre spiste deres mangeretters måltid, spiste hun så kartoffelsuppe så diskret som muligt. Når det kommer til ikke-vegetariske venner og familiemedlemmer, kan man altid bede dem have en forsyning af frugter og nødder til dig (på trods af dine bedste forsøg på at undgå problemer, vil du dog sandsynligvis under alle omstændigheder få færre og færre invitationer fra dine ikke-vegetariske venner).

Den bedste – og mest radikale – løsning er imidlertid kun at spise Krishna-*prasada*¸ mad, der er blevet ofret til Herren Krishna. Det kan måske virke for radikalt, men kun indtil man smager belønningen for det. *Prasadam* er så godt, at man ikke kan drømme om at spise noget andet.

Til fester sidder Krishnas hengivne ikke og kukkelurer over en kartoffelsuppe. De kommer med deres *prasadam* og spiser rigeligt af den. Og efter at have nydt *prasadam* taler de ikke om, hvad de går glip af ved ikke at spise kød. Den tanke strejfer dem simpelthen ikke.

Til familiesammenkoster kan man altid komme en time eller to i forvejen, lave nogle vegetariske retter, ofre dem til Herren Krishna og servere dem sammen med middagen, eller

måske lade det være hele middagen. Hvis du følger de opskrifter, vi bringer her, vil din mad få førstepræmien, og du kan let styre samtalen ind på herlighederne ved Krishna-*prasadam*.

Herlighederne ved Krishna-*prasadam* blev demonstreret i Narada Munis liv. I sit forrige liv var han en tjenestepiges søn og havde ingen uddannelse. Men engang, da hans mor gjorde tjeneste til nogle store hengivne vismænd, hjalp Narada hende, og nogle gange i sin mors fravær serverede han selv for de store hengivne. Narada plejede at spise resterne af deres mad, og ved at gøre det blev han renset i hjertet og tiltrukket af hengiven tjeneste. Efterhånden som han fortsatte med at spise Krishna-*prasadam,* blev han gradvist lige så ren i hjertet som vismændene og ønskede altid at høre og tale om Herrens herligheder.

Ikke kun for Narada, men også for os kan *prasadam* være begyndelsen på vores hengivne tjeneste til Herren Krishna. Hengiven tjeneste er målet med religion og kan være lige så enkelt og let som at smage på lækker mad. Selv om den vediske litteratur ikke fortæller os nøjagtigt, hvilke retter Narada først smagte, er der her nogle, der egner sig til at servere for hengivne vismænd – eller for dine familiemedlemmer. Hvis du er vegetar, og du er ked af, at ingen andre er det, er det perfekte middel imod det at ofre disse retter til Krishna og bagefter servere dem til dine venner.

Agurker i lækker suppe

(*kukri ras*)

Tilberedelsestid: 1 time

5-6 små portioner

Vælg faste agurker, 15-18 cm lange, med blank, grøn skræl og runde ender. Hvis agurkerne er fyldte med frø, skal disse skrabes ud, så man kun bruger det faste frugtkød. Hvis de er for bitre, kan de skårne agurkestykker overdrysses med salt og stilles til side i 30 minutter. Derefter skylles de og skæres som anvist.

2 spsk. vegetabilsk olie eller ghee

1½ cm kvadratisk stykke frisk ingefær, skåret i papirstynde strimler

¼ til 1 tsk. frisk grøn chili uden frø i papirstynde strimler

1 tsk. spidskommenfrø

1 knivspids hing-pulver

400 g skrællede agurker i små stave eller terninger

1/8-¼ tsk. cayenne eller paprika

½ tsk. gurkemejepulver

6,25 dl vand

1 tsk. salt

2 spsk. limesaft

1 spsk. sukker eller andet sødemiddel

1/8 tsk. garam masala, hvis det kan fås

1-2 spsk. friskhakket koriander eller persille

Opvarm ghee'en eller olien i en 2-liters gryde over middelvarme, indtil en let dis dannes på overfladen. Tilsæt ingefærstrimlerne, chilien og spidskommenfrøene og steg dem, indtil de får en let gyldenbrun farve. Drys hingpulveret i, tilsæt derefter agurkerne sammen med cayenne/paprika og gurkemeje. Steg under omrøring i 4-5 minutter.

Tilsæt vand og salt og bring gryden helt i kog. Skru ned for varmen til lav, læg låg på gryden og småkog i 20 minutter, eller indtil agurkerne er møre og halvt gennemsigtige, men ikke bløde og mosede. Tag gryden af varmen og bland nænsomt limesaft, sødemiddel, garam masala og de hakkede urter i. Læg låget på gryden i 2-3 minutter, før retten ofres til Krishna.

Bagte auberginehalve fyldt med indisk ost og møre kikærter

(*baigan/ kabli chana*)

Tilberedelsestid: 30 minutter

Bagetid: 1 time

2-4 portioner

1 mellemstor aubergine eller fire runde miniauberginer, halveret på langs

1 tsk. salt

¼ tsk. cayenne eller paprika-pulver

Ing**redienser til fyld:**

0,6 dl vegetabilsk olie eller ghee

250 g fast, hjemmelavet ost skåret i terninger på knap 1 cm

1 spsk. skrællet frisk ingefærrod

½ spsk. hakket frisk grøn chili

½ spsk. spidskommenfrø

1 tsk. sorte sennepsfrø

1/8 tsk. timian-frø (ajwain), hvis tilgængelig

1/3 tsk. hing-pulver

15-18 friske eller tørrede søde nim-blade

1/3 mellemstor sød grøn peberfrugt uden frø, grofthakket

3 mellemstore tomater, grofthakket

frugtkødet fra auberginerne, grofthakket

2½ spsk. frisk koriander eller persille, friskhakket

½ spsk. korianderpulver

¾ tsk. gurkemejepulver

1,25 dl kogte kikærter, let moste

1 tsk. salt

1,25 dl tykmælk/yoghurt

et stænk paprika og persille- eller korianderkviste til pynt

Brug en lille ske og en skarp skrællekniv til at udhule auberginen; lad den resterende skal være 0,8 cm tyk. Drys salt og cayenne eller paprika inden i aubergineskallerne og læg dem på absorberende papir til tørring. Forvarm ovnen til 190°C.

Opvarm ghee'en i en 25-30 centimeters stegepande over middelvarme i 1½ minut. Læg osteterningerne i og steg dem i 4-7 minutter, mens de vendes let, indtil de er sprøde og gyldenbrune på alle sider. Tag dem op med en hulske og stil dem til side.

Rør ingefærrod, grønne chilier, spidskommen, sorte sennepsfrø og timianfrø i. Steg, indtil krydderierne bliver lettere brune. Drys hing i sammen med de søde nimblade, steg i nogle sekunder og tilsæt omgående den hakkede grønne peberfrugt. Steg, indtil peberfrugten skinner og tørrer lidt ind. Tilsæt tomaterne og auberginemassen og steg i ca. ti minutter.

Tilsæt de friske urter, korianderpulver, gurkemeje, kikærter, salt og stegte osteterninger. Bland det hele godt. Aubergineskallerne pensles med ghee eller olie og fyldes med det sauterede fyld. Anbring dem i en lavbundet kasserolle, spred tykmælk/yoghurt over hvert stykke og drys lidt paprika over.

Bag utildækket i omkring en time, eller indtil skallerne er gaffelmøre. Retten pyntes med frisk persille eller korianderkviste, hvorefter den ofres til Krishna.

(Fortsat fra side 19)

nok ikke kommer til at ændre ret meget. Hare Krishna blev anerkendt som trossamfund i 1994 og har siden dengang haft de rettigheder, som lovforslaget tildeler anerkendte trossamfund.

En lille ændring vil der ske i forhold til medlemsregistrering. Hidtil har det ikke været noget krav. Hvert år, når vi har skullet indberette, hvor mange medlemmer vi har, har vi indsendt et skønsmæssigt tal, hvilket altid er blevet accepteret. Det kommer vi til at ændre, hvis lovforslaget bliver vedtaget, da det indeholder følgende formulering (§7, stk. 3):

"Kirkeministeriet kan ved besøg hos trossamfundet anmode om at få forelagt en fortegnelse over samfundets myndige medlemmer, såfremt der skønnes at være behov herfor."

Det betyder således, at hvis forslaget bliver vedtaget, kommer vi til at anmode jer alle om at udfylde en medlemsblanket, så vi kan fremvise en medlemfortegnelse for Hare Krishna.

En anden ændring er et krav om årlig indsendelse af et revideret årsregnskab. Hidtil har det ikke været noget krav, at årsregnskabet skal være revideret, men det bliver det fremover. Det kommer ikke til at ændre noget på vores regnskabsføring som så, men vil dog medføre en ekstra udgift til en statsautoriseret revisor.

Vi venter på, hvad der sker med lovforslaget inden for de næste måneder. Hvis det bliver vedtaget, vil vi som det første bede jer alle om at registrere jer som medlemmer af Hare Krishna, sådan som lovforslaget lægger op til.

Templet i København

Skjulhøj Allé 44, 2720 Vanløse - Tlf.: 48 28 64 46
www.krishna.dk - iskcon.denmark@pamho.net

Åbent dagligt fra 4.30 til 19:30.
Arati og forelæsninger bl.a. kl. 7:15 og kl. 18.

Søndagsfest hver søndag fra kl. 15.00:
Kirtana, foredrag og *prasada*.

Torsdag den 19.10: Diwali: Festprogram fra kl. 17 med bhajana, klasse, Gaura-arati og prasada.
Fredag den 20.10: Govardhana Puja. Festprogram fra kl. 17 med bhajana, klasse, dans omkring Govardhana, Gaura-arati og prasada.
Mandag den 23.10: Srila Prabhupadas bortgang. Program fra kl. 17 med bhajana, klasse, Gaura-arati og prasada.

Radio Krishna Kbh.

yadu@krishna.dk - Tlf.: 38101232 - www.krishna-online.dk
Frekvenser: FM 87,6 MHz og 90,6 MHz på Hybridnet

Sendetider
Mandag 09.00-14.00 og 16.00-17.30
Tirsdag 09.00-14.00 og 16.00-17.30
Onsdag 09.00-14.00 og 16.00-17.30 og 22.00-02.00
Torsdag 09.00-14.00 og 16.00-17.30
Fredag 09.00-11.00 og 16.00-17.30 og 22.00-00.00
Lørdag 08.00-10.00 og 16.00-17.00

Radio Krishna Aarhus

www.radiokrishna.dk - mail@radiokrishna.dk
Frekvenser: FM 98.7 & 89.5 MHz

Sendetider
Mandag 06.00 - 07.00 & 22.00 - 24.00
Tirsdag 06.00 - 07.00 & 22.00 - 24.00
Onsdag 06.00 - 07.00
Torsdag 06.00 - 07.00 & 22.00 - 24.00
Fredag 06.00 - 07.00 & 22.00 - 24.00
Søndag 22.00 - 24.00

Govinda - Take away

Åboulevard 7, st th, 1635 Kbh V. - Tlf.: 32140362 www.
www.govinda.dk - info@govinda.dk

Åbningstider:
Mandag - fredag: 16.00 - 20.30
Lørdag - søndag: lukket

Facebook

www.facebook.com/groups/Iskcon.Danmark
Hare Krishna bevægelsens i Danmarks officielle facebook side

www.facebook.com/groups/krishnahuset
Krishnahuset i Aarhus' officielle facebook side

Krishnahuset i Aarhus

Store begivenheder og Kirtan aftener:
Kontakt: Danesh Das Tlf.: 28880377

Bhakti Vriksa:
Kontakt: Ananta Sri Das Tlf.: 22222763

Alle aktiviteter i Aarhus koordineres her:
www.facebook.com/groups/krishnahuset

Websider

www.harekrishna.dk
Nyt fra Hare Krishnas hjemmeside

www.krishna.dk
Hare Krishnas hjemmeside for jer, der er nye til eller nysgerrige om Hare Krishna

www.iskcon.dk
Iskcon Danmarks officielle hjemmeside. Siden er for øjeblikket under opbygning

www.krishnahuset.dk
Hjemmeside for ISKCON i Århus

www.radiokrishna.dk
Hjemmeside for Radio Krishna i Århus

www.soundcloud.com/krishnadk/sets
Flere hundrede af Radio Krishnas udsendelser til streaming eller download

www.intelligentdesigndk.wordpress.com
Videnskabsside om det seneste inden for debatten omkring evolution, Darwin og intelligent design

ISKCON Norge

Hare Krishna tempelet i Bauneveien 4, 1182 Oslo
www.harekrishna.no - info@harekrishna.no

Hver søndag kl. 15.00: Søndagsfest. Kirtana, foredrag og prasada.

Onsdagsseminar om Krishnabevissthet. Nye temaer hver onsdag kl. 18 – 20. Kirtan, foredrag/diskusjon og prasad.

Okt. 2017
Fredag 20. oktober: Go puja, Govardhana puja. Kl. 17.00: Kirtan, foredrag og prasadam.

Ekadasi: 1, 15 og 31. oktober

Krishnas Cuisine

Sørkedalsveien 10, Colloseum Senter, 0369 Oslo
tlf: 0047 22692269 - www krishnas-cuisine.no

Åpningstider: Mandag-fredag: 11.00-20.00, Lørdag:11.00-19.00 - Søndag lukket.

DIWALI OG GOVARDHANA PUJA

For over en million år siden dræbte Guddommens Personlighed som Herren Rama dæmonen Ravana og vendte derefter hjem til Ayodhya efter 14 års landflygtighed. Dagen for Hans, Moder Sitas, Laksmanas og Hanumans tilbagevenden til Ayodhya har siden da været fejret som Diwali, den store lysfestival.

For 5.000 år siden løftede den samme Guddommens Personlighed, denne gang i form af Krishna, bjerget Govardhana for at beskytte Sine hengivne i Vrindavana mod Indras vredesudbrud i form af ødelæggende regn.

De to dage ligger side om side, i år med Diwali torsdag den 19. oktober og Govardhana Puja den 20. oktober. Læs om de nærmere tidspunkter for fejringerne i Det Sker inde i bladet på side 23.